

Львівський інститут
Приватного акціонерного товариства
«Вищий навчальний заклад
«Міжрегіональна Академія управління персоналом»
(назва навчального підрозділу)

Кафедра права

Затверджую:
Заступник директора з навчально-методичної та виховної роботи

Свєнєнє ПАРФЕНЮК
(ПІБ)
29.08.2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри права
(назва кафедри)
Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Завідувач кафедри
(підпис)
Марія ГРАБ
(ПІБ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНЕ ГУМАНІТАРНЕ ТА
КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО»

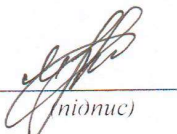
Спеціальності: D8 Право
Освітнього рівня: другий (магістерський) рівень
Освітньої програми: «Право»
Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Граб Марія Іванівна – кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри права

(підпис)**Викладач:**

Граб Марія Іванівна – кандидат юридичних наук, доцент,
завідувач кафедри права

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри права
Протокол № 01/25/26 від 28.08.2025 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Міжнародне гуманітарне та кримінальне право
Шифр та назва спеціальності	D8 Право
Рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год. Лекції : 34 Семінарські заняття: 16 Самостійна робота студентів: 70
Терміни вивчення дисципліни	3 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/metodychne-zabezpechennya-navchalnykh-dystsyplin-opp-pravo-druhyy-mahisterskyy-riven/obovyazkovi-dystsypliny/mizhnarodne-humanitarne-ta-kryminalne-pravo/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Граб Марія Іванівна</i>	
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	завідувач кафедри права
Дисципліни, які викладає НПП	Військове право, філософія права
Напрями наукових досліджень	Судово-експертне дослідження комп'ютерних засобів і систем у боротьбі з кіберзлочинністю, ефективність реалізації земельної реформи в контексті впливу збройних дій: нормативний аспект, вплив та ефективність діяльності міжнародних організацій у формуванні, забезпеченні та зміцненні світового правопорядку.
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	ORCID:0000-0001-6303-9234 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=1S2PfoAAAAAJ&hl=uk
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	grab-maria-00@ukr.net
Контактний тел.	+380679808415
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://li-maup.edu.lviv.ua/kafedry/kafedra-prava/osobovyy-sklad-kafedry/kyun-hrab-mariya-ivanivna/

Анотація курсу. Курс «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» присвячений комплексному дослідженню двох взаємопов'язаних галузей сучасного міжнародного права, що мають спільний предмет регулювання — збройні конфлікти та їхні наслідки.

Міжнародне гуманітарне право (МГП) визначає норми та принципи ведення війни, спрямовані на обмеження засобів і методів воєнних дій та захист осіб, які не беруть або припинили брати участь у бойових діях. Міжнародне кримінальне право (МКП), своєю чергою, забезпечує механізми індивідуальної кримінальної відповідальності за найтяжчі міжнародні злочини, пов'язані зі збройними конфліктами та системними порушеннями прав людини.

Поєднання в одному курсі вивчення МГП і МКП дозволяє цілісно зрозуміти, як міжнародне право регулює збройні конфлікти на двох рівнях: нормативному (правила війни, заборонені методи і засоби, статуси учасників, захист жертв) та каральному (притягнення винних осіб до відповідальності перед міжнародними й національними судами). Взаємодія цих галузей проявляється в тому, що грубі порушення МГП є водночас воєнними злочинами за МКП, а норми кримінальної юстиції забезпечують ефективність і дієвість гуманітарних стандартів.

Особливе значення курс має в контексті сучасних подій, пов'язаних із агресією Російської Федерації проти України. Студенти отримують можливість простежити, як норми МГП застосовуються на практиці, як кваліфікуються міжнародні злочини, які механізми міжнародної кримінальної юстиції діють для притягнення винних до відповідальності. Аналізується практика Міжнародного кримінального суду, спеціалізованих трибуналів та гібридних судів, а також імплементація міжнародних стандартів у правову систему України.

Курс має міждисциплінарний характер і орієнтований на формування у студентів здатності оцінювати взаємозв'язок гуманітарних норм і механізмів кримінальної відповідальності, розуміти їхнє практичне значення для захисту жертв війни, забезпечення верховенства права та відновлення міжнародної справедливості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сукупність міжнародно-правових норм і принципів, що регулюють правила ведення збройних конфліктів, захист осіб та об'єктів, які перебувають під особливим захистом, а також норми, що визначають міжнародні злочини та механізми індивідуальної кримінальної відповідальності за їх вчинення.

До предмета вивчення належать:

- норми та принципи міжнародного гуманітарного права (Женевські конвенції 1949 р. та додаткові протоколи 1977 р.), звичаєве МГ;
- правовий статус комбатантів, цивільного населення та жертв збройних конфліктів;
- заборонені методи й засоби ведення війни;
- міжнародна та індивідуальна кримінальна відповідальність за воєнні злочини, злочини проти людяності, геноцид і злочин агресії;
- діяльність міжнародних кримінальних судових інституцій (Міжнародний кримінальний суд, спеціалізовані та гібридні трибунали);
- імплементація міжнародних норм у національне право України.

Метою курсу є формування у студентів системного розуміння міжнародного гуманітарного та міжнародного кримінального права як взаємопов'язаних галузей, що регулюють правила ведення збройних конфліктів і забезпечують індивідуальну відповідальність за найтяжчі міжнародні злочини. Курс спрямований на розвиток у студентів здатності аналізувати норми та принципи МГП і МКП у їхній єдності, застосовувати їх до конкретних практичних ситуацій, кваліфікувати дії суб'єктів збройних конфліктів та розуміти механізми міжнародної кримінальної юстиції. Особливий акцент робиться на сучасних викликах міжнародному правопорядку, зокрема агресії РФ проти України, що дозволяє студентам осягнути практичну актуальність дисципліни та її значення для захисту прав людини, підтримання міжнародного миру й безпеки.

Для досягнення поставленої мети передбачено **виконання таких завдань**: засвоїти основні поняття, джерела та принципи міжнародного гуманітарного і міжнародного кримінального права; визначити історичні етапи становлення та розвитку МГП і МКП; розкрити їх місце у системі міжнародного права та взаємозв'язок між собою; навчитися класифікувати збройні конфлікти та визначати правовий статус учасників; виявляти грубі порушення МГП і кваліфікувати їх як воєнні злочини; аналізувати механізми міжнародної кримінальної відповідальності та юрисдикцію міжнародних і національних судів; застосовувати норми МГП та МКП до практичних кейсів, у тому

числі сучасних подій в Україні; здійснювати правову кваліфікацію злочинів агресії, воєнних злочинів, злочинів проти людяності та геноциду; оцінювати ефективність діяльності Міжнародного кримінального суду, спеціалізованих трибуналів та гібридних судів; розвивати навички роботи з міжнародними договорами, судовою практикою та документами міжнародних організацій; опанувати методи імплементації міжнародних норм у національне законодавство; формувати здатність до критичного аналізу міжнародно-правових рішень і вироблення правових позицій; сприяти усвідомленню значення гуманітарних стандартів у збройних конфліктах; виховувати повагу до верховенства права, прав людини та принципу невідворотності покарання за міжнародні злочини; формувати готовність до практичної діяльності в галузі міжнародної юстиції та правозахисту.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» базується на знаннях та уміннях, отриманих здобувачами освіти при вивченні таких дисциплін: “Актуальні проблеми кримінального права та процесу”, “Актуальні проблеми міжнародного публічного та приватного права”.

Навчальна дисципліна забезпечує формування студентами загальних і спеціальних компетентностей та набуття результатів навчання, визначених освітньо-професійною програмою «Право» а саме:

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність розв’язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.
Загальні компетентності	ЗК3. Здатність виявляти й аналізувати проблеми конституційно-правового регулювання та пропонувати шляхи його удосконалення. ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації; ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення; ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті;
Спеціальні компетентності	СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України та критично аналізувати інтерпретаційну практику Конституційного Суду України. СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.
Результати навчання	РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання. РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження. ПРН6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи. ПРН7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання. ПРН10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

Зміст навчальної дисципліни (денна) форма навчання

№	Назва теми	К-сть годин, з них:
---	------------	---------------------

		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
3 семестр					
Основи міжнародного гуманітарного права					
Тема 1.	Загальні аспекти	2	-	5	Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традуктивний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Тема 2.	Умови застосування норм МГП	4	2	5	
Тема 3.	Статус комбатантів і цивільного населення	2	2	5	
Тема 4.	Захист об'єктів і методи ведення війни	4	-	5	
Тема 5.	Механізми контролю та забезпечення дотримання МГП	2	2	5	
Тема 6.	Міжнародна відповідальність за порушення МГП	4	2	5	
Тема 7.	Тема 7. Захист жертв збройних конфліктів та категорій, що потребують особливого захисту	2		5	
Міжнародне кримінальне право і механізми притягнення до відповідальності					
Тема 8.	Універсальна юрисдикція та юрисдикція України	2	-	5	
Тема 9.	Міжнародний кримінальний суд (МКС)	4	2	5	
Тема 10.	Суб'єкти міжнародних злочинів та принципи індивідуальної кримінальної відповідальності	2	2	5	
Тема 11.	Відповідальність України за міжнародні та конвенційні злочини	2	2	5	
Тема 12.	Національне право: застосування КК України за порушення МГП	2	-	5	
Тема 13.	Міжнародні злочини: геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини та злочин агресії	2	2	5	
Тема 14.	Спеціалізовані міжнародні кримінальні трибунали та гібридні суди	2	-	5	
Модульна контрольна робота					
Всього:		34	16	70	
Форма контролю: екзамен					

Зміст навчальної дисципліни (заочна) форма навчання

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			Методи навчання/методи оцінювання
		Лекції	Семинарські зан.	Самостійна робота	
3 семестр					
Основи міжнародного гуманітарного права					
Тема 1.	Загальні аспекти	-	-	8	Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний; репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проектно-дослідницький); кейс-метод. Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Тема 2.	Умови застосування норм МГП	2	-	8	
Тема 3.	Статус комбатантів і цивільного населення	-	-	8	
Тема 4.	Захист об'єктів і методи ведення війни	-	-	8	
Тема 5.	Механізми контролю та забезпечення дотримання МГП	-	-	8	
Тема 6.	Міжнародна відповідальність за порушення МГП	2	-	8	
Тема 7.	Тема 7. Захист жертв збройних конфліктів та категорій, що потребують особливого захисту	-	-	8	
Міжнародне кримінальне право і механізми притягнення до відповідальності					
Тема 8.	Універсальна юрисдикція та юрисдикція України	-	-	8	
Тема 9.	Міжнародний кримінальний суд (МКС)	2	-	8	
Тема 10.	Суб'єкти міжнародних злочинів та принципи індивідуальної кримінальної відповідальності	-	-	8	
Тема 11.	Відповідальність України за міжнародні та конвенційні злочини	-	-	8	
Тема 12.	Національне право: застосування КК України за порушення МГП	-	-	8	
Тема 13.	Міжнародні злочини: геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини та злочин агресії	-	2	8	
Тема 14.	Спеціалізовані міжнародні кримінальні трибунали та гібридні суди	-	-	8	
Модульна контрольна робота					
Всього:		6	2	112	
Форма контролю: екзамен					

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекції, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях,

участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, уміння використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий .

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти* 3-й семестр

		<i>Поточний контроль знань</i>														<i>Модульна контрольна робота</i>	<i>Екзамен</i>	<i>Загальна кількість балів</i>
		<i>max 60 %</i>														<i>max 20 %</i>	<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
<i>Теми</i>	<i>Тема1</i>	<i>...2</i>	<i>...3</i>	<i>...4</i>	<i>...5</i>	<i>...6</i>	<i>...7</i>	<i>...8</i>	<i>...9</i>	<i>...10</i>	<i>...11</i>	<i>...12</i>	<i>...13</i>	<i>14</i>	<i>20</i>			
<i>Робота на семінарському занятті</i>	-	2	2	-	2	2	-	-	2	2	2	-	2	-				

Самостійна робота	2	2	1	2	1	2	2	2	1	1	2	2	2	2			
----------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше 89 балів в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання.

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	

75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Міжнародне гуманітарне та кримінальне право» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

1. Міжнародне гуманітарне та кримінальне право: методичні вказівки з проведення семінарських занять, для студентів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. І. Граб. Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2025.

2. Міжнародне гуманітарне та кримінальне право: методичні вказівки з самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» / укл. М. І. Граб. Львів : Львів. ін-т ПрАТ «ВНЗ «МАУП», 2025.

Рекомендовані джерела інформації

Міжнародні нормативно-правові акти:

1. Статут Організації Об'єднаних Націй від 26.06.1945 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_010#Text
2. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у діючих арміях від 12.08.1949 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_151#Text

3. Женевська конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, що потерпіли корабельну аварію, зі складу збройних сил на морі від 12.08.1949 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_152#Text
4. Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12.08.1949 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text
5. Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
6. Додатковий протокол I до Женевських конвенцій від 08.06.1977 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_199#Text
7. Додатковий протокол II до Женевських конвенцій від 08.06.1977 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_200#Text
8. Додатковий протокол III до Женевських конвенцій від 08.12.2005 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_f47#Text
9. Конвенція про запобігання злочину геноциду і покарання за нього від 09.12.1948 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_155#Text
10. Конвенція про незастосування строків давності до воєнних злочинів і злочинів проти людяності від 26.11.1968 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168#Text
11. Римський статут Міжнародного кримінального суду від 17.07.1998 р.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text
12. Конвенція про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту від 14.05.1954 р. та Протоколи до неї.
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_157#Text

Українські нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 р. № 4651-VI.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Про міжнародні договори України : Закон України від 29.06.2004 р. № 1906-IV.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
5. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>
6. Про приєднання України до Додаткових протоколів I та II до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року : Закон України від 03.07.1990 р. № 1418-XII.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1418-12#Text>
7. Про приєднання України до Додаткового протоколу III до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року : Закон України від 21.11.2006 р. № 362-V.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/362-16#Text>
8. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23.02.2006 р. № 3477-IV.
URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
9. Заява України про визнання юрисдикції Міжнародного кримінального суду (2014, 2015 рр.), схвалена Верховною Радою України.
URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_c12#Text

Основна:

1. Плутицька К. М. Міжнародне кримінальне право : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право». Запоріжжя : ЗНУ, 2025. 380 с.
2. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право : загальний курс. Київ : МКЧХ в Україні, 2020. 398 с.
3. Грушко М. В., Музика В. В., Федорова Т. С., Владишевська В. В. Міжнародне гуманітарне право : навч.-метод. посіб. Одеса : Гельветика, 2022. 136 с.
4. Созанський Т. І., Броневицька О. М. Міжнародне кримінальне право : навч. посіб. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 472 с.
5. Сироїд Т. Л. Міжнародне кримінальне право. Харків : Право, 2023. 512 с.

Додаткова:

6. Войтенко О., Козорог О. Навчально-методичний посібник з міжнародного гуманітарного права. Київ ; Одеса : Фенікс, 2021.
7. Oleksandr Nechyporenko, Olena Bilyk, Mariia Hrab and Iryna Tsvigun (2022). The Effectiveness of Land Reform Implementation in the Context of the Impact of Armed Hostilities: Regulatory Aspect. *Economic Affairs*. Vol. 67. No. 04s. October. Pp. 959-968. (Scopus).
8. Drobotov, S., Pertsev, R., Hrab, M., Moroz, S., Kikalishvili, M. (2023) Forensic Research of the Computer Tools and Systems in the Fight against Cybercrime. *Journal of Information Technology Management* *this link is disabled*, 15 (1). Pp. 135-162. (Scopus).
9. Dzhyhora, O., Kuchmenko, V., Kovalchuk, V., Melnyk, V., & Hrab, M. (2023). The Influence and Effectiveness of the Activities of International Organizations in the Formation, Provision and Strengthening of the World Legal Order. *Journal of Law and Sustainable Development*, 11 (11), Pp. 1-25. URL : <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i11.2004> (Scopus).
10. Гронський В. А., Громовенко К. В. Міжнародне кримінальне право: сучасні виклики та практика МКС. Харків : Право, 2021.
11. Короткий Т., Єлігулашвілі М. Міжнародне гуманітарне право: практичні аспекти застосування. Київ : Фенікс, 2022.
12. Лук'янова Г., Серкевич І. Принципи міжнародного кримінального права. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». 2020. Т. 7. № 1. С. 197-203.
13. Сироїд Т. Л., Гавриленко О. А. Внесок Ради Європи у забезпечення інформаційної безпеки та протидію кіберзлочинності. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія «Право». 2020. Вип. 61. Т. 2. С. 149-154.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Групи країн по боротьбі з Корупцією (ГРЕКО). URL : <https://anticor.hse.ru/main/organization/GRECO>
2. Офіційний сайт Європейського Союзу. URL : <http://europa.eu/>.
3. Офіційний сайт Європейського комітету з проблем злочинності (CDPC). URL : www.coe.int/cdpc.
4. Офіційний сайт Європейської поліцейської агенції. (Європол). URL : <https://www.europol.europa.eu/>.
5. Офіційний сайт Комітету Ради Європи по боротьбі з тероризмом (CDCT). URL : <https://www.coe.int/en/web/counter-terrorism/cdct>
6. Офіційний сайт Контртерористичного управління ООН. URL : <https://www.un.org/counterterrorism/ru/about>
7. Офіційний сайт Міжнародного кримінального суду. URL : [http:// www.icc-cpi.int](http://www.icc-cpi.int).
8. Офіційний сайт Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерпол. URL : <http://www.interpol.int/>.

9. Офіційний сайт Міжнародного комітету з контролю за наркотиками (МККН). URL : <https://idpc.net/ru/policy-advocacy/global-advocacy/global-system-drug-control/mezhdunarodnyj-komitet-po-kontrolyu-nad-narkotikami>
10. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL : <https://www.un.org/en>
11. Офіційний сайт Ради Європи. URL: <http://hub.coe.int/>
12. Офіційний сайт Управління ООН з наркотиків та злочинності (УНПООН). URL : <https://www.unodc.org/unodc/ru/index.html>
13. ICRC Database — <https://ihl-databases.icrc.org> — офіційна база МГП.
14. ICC Case Law Database — <https://www.icc-cpi.int/cases> — база прецедентів МКС.
15. UN Treaty Collection — <https://treaties.un.org> — міжнародні договори та конвенції.